

Світлана Романова: "Гендер у наші дні не впливає на кар'єрні можливості, принаймні в юриспруденції"

Досі вважаєте, що перехід в інхаус — це «корпоративна пенсія», а жінкам важче досягти успіхів в юрбізнесі? Директор з правового забезпечення Групи Метінвест Світлана Романова думає інакше. Про складний вибір професії, кар'єрні повороти та гендерне питання в юридичній сфері вона розповіла у відвертому інтерв'ю для «Юридичної Газети».



— Що чи хто вплинув на Ваш вибір професії? Якби не юристом, то ким би Ви стали?

— У дитинстві наші уявлення про себе формують люди навколо нас, ми хочемо бути схожими на того, хто нам подобається. У початкових класах я хотіла бути стоматологом, як моя лікарка. У підлітковому віці мені часто казали, що я маю гуманітарне мислення, тому я почала думати про себе саме так і шукала відповідну професію. Хоча мені подобалася і фізика, і хімія, і навіть математика. Зараз я думаю, що з мене вийшов би непоганий лікар, а також чимало спеціалістів інших напрямків (світ виявився набагато цікавішим, ніж я собі уявляла).

Однак у той час мої уявлення про цікаву гуманітарну професію зводилися до професії слідчого. В кіно показували хоробрих, невтомних і дуже розумних людей, які допомагають боротися зі злочинцями та відновлюють справедливість. Хто б не хотів мати таку професію? Проте у стрічках тих років чомусь не було слідчих-жінок, тому я вирішила, що найближча до слідства професія — паталогоанатом. У випускному класі школи проводили опитування, хто з випускників яку професію хоче обрати. Згодом опублікували результати й у кінці списку гордо значилося: «паталогоанатом — 1».

Коли настав час вступати до вищого навчального закладу, то уявлення про себе як про гуманітарія взяло гору (для вступу до медичного потрібно було складати хімію), тому я обрала міжнародне право. Однією із причин цього рішення стало те, що там викладалися іноземні мови, а на початку 90-х це було чи не найважливіше, адже Україна відкривала двері у світ.

— Як починався Ваш кар'єрний шлях? Чи одразу Ви визначилися з тим, в якій сфері хочете працювати?

— Якщо говорити про кар'єрний шлях як про заробляння грошей, то він у мене почався рано. У 90-х інакше було неможливо. Дуже потрібні були гроші. Батьки не могли фінансово підтримувати моє навчання в іншому місті, тому в різний час мені доводилося працювати офіціанткою в ресторани, прибиральницею в лікарні, секретаркою. Однак завжди хотілося бути ближче до професії.

На другому курсі я влаштувалася в юридичний відділ київської філії одного з невеликих банків, де пропрацювала 2,5 роки. Офіційно, із записом до трудової книжки та «білою» зарплатою. Це був початок моєї справжньої професійної кар'єри, де я багато чого навчилася. Насамперед, я зрозуміла, що наша

професія — це не лише закони та документи, а живі люди та їхні проблеми.

У 2000 році, коли я повернулася після навчання і роботи за кордоном, обирати також не доводилося. На ринку настав кризовий період і влаштуватися на роботу було достатньо складно. Після майже півроку пошуків роботи та багатьох співбесід я потрапила до Baker McKenzie. Це було як dream come true. Можливо, мені знову просто пощастило.

— Що спонукало Вас перейти з консалтингу в інхаус? Які плюси й мінуси обох варіантів?

— Консалтингу я віддала більше 12 років свого професійного життя. Усі ці роки колеги навчали мене, а я навчала інших. Ми всі росли. В якийсь момент мені здалося, що моя «програма» в тому місці виконана, я більше не маю, що віддати та що взяти для себе, а отже, потрібно рухатися далі, переходити в іншу лігу і грати на інших полях. Що стосується вибору інхаус-напрямку, то хочеться вірити, що як і багато чого в моєму житті, мені судилося прийти саме в Metinvest. Напевно, так було треба. Однак зараз я розумію, що тоді не була готова до того, що мене очікувало.

Юристи мають багато стереотипів. Один із них — це уявлення про інхаус як про комфортну професійну «пенсію». Нібито робота корпоративного юриста спокійна та проста, а все важливе і складне обов'язково передають зовнішнім радникам. Можливо, десь так і є, але точно не в Metinvestі. Робота тут дає фактично безкрайній (майже безкрайній (посміхається — ред.)) простір для самореалізації. Широчінь просто лякає. Лише від тебе залежить, чи зможеш ти скористатися усіма тими професійними можливостями, які тут існують. Чи вистачить тобі знань та сил, а головне — сміливості.

Також існують стереотипи про консалтинг. Нібито лише там трапляється найцікавіша, наймасштабніша, найексклюзивніша робота. Однак, як то кажуть, it depends. Зрештою, консалтинг — це завжди межі. Межі, окреслені клієнтським запитом, часовим періодом, бюджетом, твоею роллю як зовнішнього радника. Молодші юристи протягом тривалого часу взагалі не спілкуються з клієнтами, не беруть участі у листуванні та зустрічах. Якщо юридична освіта — це теорія, то консалтинг — це лабораторія, а інхаус — це вже реальне життя, де ціна юридичної помилки також дуже вагома.

Ніхто не буде заперечувати, що консалтинг буває різним: великим і малим, якісним і не дуже. Так само інхаус буває різним. Я впевнена, що не помилюся, якщо скажу, що наш «метінвестівський» інхаус — це еліта корпоративного світу, яка не лише не поступається, але й інколи перевищує стандарти юридичного бізнесу.

— Зазвичай всі охоче розповідають про успіхи, але мало хто готовий ділитися поразками, які траплялися на шляху до вершин та сприяли їх підкоренню. Розкажіть про свій найграндіозніший провал.

— Думаю, провалів та помилок у мене було чимало (і професійних, і управлінських). Кожну з них я переживала і досі переживаю дуже важко.

— Бути топ-менеджером величезного холдингу і водночас дружиною та мамою... Як Ви все встигаєте?

— Річ у тім, що нічого не встигаю (посміхається — ред.). Іноді хочеться, щоб у добі було трохи більше часу. На жаль, це неможливо, тому доводиться вдаватися до чудес управління та організації процесів (як службових, так і домашніх). Я дію за принципом: «Лише те, що насправді важливо». Намагаюся без потреби не витрачати час на пересування містом, навіть всі домашні закупки роблю онлайн та оптом. Намагаюся зробити всі процеси максимально ефективними. Люблю, коли виходить щось робити одночасно.

— Як Ви вважаєте, чи впливає гендер на успіхи в юриспруденції?

— Мабуть, у цьому питанні я в меншості, оскільки мені здається, що гендер у наші дні не впливає на кар'єрні можливості, принаймні в юриспруденції. Жінки насправді інші, але «інші» не означає «гірші» за чоловіків. Жінки вносять у професію і бізнес те, чого не завжди вистачає чоловікам: хороші комунікативні навички, уважність до деталей, навіть якусь хазяйновитість. Як керівник я взагалі не маю преференцій щодо найму жінки чи чоловіка. Мене цікавить лише професійність та емоційність кандидата, його здатність ефективно працювати в команді та з нашим бізнесом. У «Metinvest Холдингу» працює 30 юристів, з яких 14 жінки, три з семи на керівних посадах. Можу сказати, що у нас майже природний гендерний баланс (сміється — прим. ред.).

— Три найважливіші поради, які Ви хотіли б почути, коли розпочинали кар'єру.

— Дві з моїх порад адресовані більше тим, хто працює з молоддю. По-перше, потрібно завжди пам'ятати, що найкраща інвестиція в молодість — це ваш час та увага. Приділяйте більше уваги, спілкуйтеся з молодими спеціалістами, давайте поради. Молоді потрібні реальні рольові моделі та яскраві приклади у

професії. Друга моя порада — дякуйте! Говоріть слова вдячності тим, хто працює поруч з вами. Для молодих спеціалістів це особливо важливо, оскільки для них кожна ваша подяка — це маленький успіх у професії та впевненість у тому, що вони на правильному шляху.

Третя порада буде для молодих — не бійтеся! Не давайте вашим сумнівам і страху зашкодити на шляху до вашої мрії. Йдіть уперед, будьте впевненими та наполегливими, вчіться і працюйте. Я впевнена, що ви досягнете успіху.

|

[Юрична газета](#)

<https://metinvestholding.com/ua/media/news/207318>